

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s.**
sídlem Soběšická 820/156, Brno
zastoupen Mgr. Markem Vojáčkem, advokátem
sídlem Na Florenci 2116/15, Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 17, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21.2.2021, č.j. MZE-6217/2022-15111, sp. zn. 56VH21391/2016-15111,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 21.2.2021, č.j. MZE-6217/2022-15111, sp. zn. 56VH21391/2016-15111, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč k rukám Mgr. Marka Vojáčka, advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21.2.2021, č.j. MZE-6217/2022-15111, sp. zn. 56VH21391/2016-15111, kterým žalovaný podle § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), (k odvolání městyse Luka nad Jihlavou) zrušil rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), ze dne 14.7.2016, č.j. KUJI 54740/2016, kterým bylo podle § 6 odst. 2 písm. a) zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 274/2001 Sb.“), žalobci povoleno provozování vodohospodářského majetku evidovaného pod IČME 6105-688703-48460915-1/3 „Vodovod Luka nad Jihlavou – Otín (17 RD)“ (dále jen „Vodovod Otín IČME 6105-688703-48460915-1/3“), a řízení zastavil.
2. Důvody, pro který žalovaný zrušil povolení žalobce k provozování tohoto vodohospodářského majetku a řízení (o žádosti žalobce ze dne 31.3.2016) zastavil, se opíraly jednak o to, že vlastníkem tohoto majetku je městys Luka nad Jihlavou (dále jen „městys“), a dále o závěr, že městys ke dni 9.5.2017 platně odstoupil od Smlouvy o provozu vodovodů a kanalizací, o nájmu vodovodů a kanalizací, o správě a rozvoji majetku vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu ze dne 17.12.1996, ve znění pozdějších dodatků (dále jen „provozní smlouva“), uzavřené mezi žalobcem a Svazem vodovodů a kanalizací Jihlavsko (dále jen „Svaz“).

I. Shrnutí procesních stanovisek účastníků řízení

3. Žalobce namítá, že byl napadeným rozhodnutím dotčen na svých veřejných subjektivních právech, zejména právu podnikat a právu na spravedlivý proces. S odkazem na provozní smlouvu žalobce dovozuje, že provozuje veškeré vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu ve vlastnictví Svazu, tedy i na území městyse.
4. Žalobce dále podrobnou argumentací dovozuje, že Vodovod Otín IČME 6105-688703-48460915-1/3 je výlučným vlastnictvím Svazu a nebyl doposud převeden do majetku městyse. Pokud jde o provozní smlouvu, její trvání bylo prodlouženo dodatkem ze dne 29.5.2019 na dalších minimálně pět let. Provozní smlouva je tedy ve vztahu k předmětnému majetku platná minimálně do 31.12.2025, což žalovaný nezohlednil, ač mu byla z úřední činnosti existence dodatku známa. Provozní smlouva tak ve smyslu zákona č. 274/2001 Sb. žalobce opravňuje předmětný vodohospodářský majetek provozovat.
5. Podle žalobce žalovaný při řešení otázky vlastnictví majetku coby otázky předběžné ignoroval jiná rozhodnutí správních orgánů a soudů, a naopak chybně převzal a odkázal na závěry obsažené v usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13.12.2017, č.j. 72 Co 153/2017-650, které však nelze v posuzované věci aplikovat.
6. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.
7. Žalovaný se žalobou nesouhlasí, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné a zdůrazňuje, že na vodohospodářský majetek (Vodovod Otín IČME 6105-688703-48460915-

36/2022

1/3) pořízený na základě dohody o převodu investorství ze dne 8.2.2013 je třeba nahlížet jako na majetek ve vlastnictví městyse.

8. Žalovaný rovněž setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejší soudem a navrhl zamítnutí žaloby.

II. Posouzení věci

9. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
10. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumával v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, a to pro nedostatek důvodů.
11. V nyní posuzované věci podal žalobce žádost o povolení k provozování Vodovodu Otín IČME 6105-688703-48460915-1/3. Žalovaný s odkazem na § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu prvostupňové rozhodnutí krajského úřadu, který žádosti žalobce vyhověl, zrušil a řízení zastavil.
12. Podle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu jestliže odvolací správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, a) napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a řízení zastaví, b) napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a věc vrátí k novému projednání správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal; v odůvodnění tohoto rozhodnutí vysloví odvolací správní orgán právní názor, jímž je správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, při novém projednání věci vázán; proti novému rozhodnutí lze podat odvolání.
13. Podle ustálené judikatury správních soudů platí, že rozhoduje-li odvolací správní orgán dle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu, je povinen, kromě důvodů svědčících o nezákonnosti či nesprávnosti správního rozhodnutí, předestřít zejména důvody vedoucí k zastavení řízení. Chybí-li tyto důvody, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné; „Dospěl-li totiž žalovaný k tomu, že nepostačí rozhodnutí zrušit a vrátit s vytknutými vadami, které je třeba v novém řízení odstranit /§ 90 odst. 1 písm. b)/, ale naopak dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí nemělo, resp. nemohlo být vůbec vydáno, a proto je třeba celé řízení bez dalšího ukončit /§ 90 odst. 1 písm. a)/, byl povinen především náležitě odůvodnit, proč řízení zastavil, tedy proč nelze v této věci rozhodnutí vůbec vydat...“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.1.2009, č.j. 5 As 55/2008-87). Žalovaný přitom v napadeném rozhodnutí žádné důvody, které ho vedly k aplikaci citovaného ustanovení, a tudíž i k zastavení správního řízení, neuvedl.
14. Vzhledem k tomu, že v daném případě jde o řízení o žádosti ve smyslu § 66 odst. 1 správního řádu, zdejší soud považuje za vhodné zdůraznit, že důvody pro zastavení řízení o žádosti jsou dány zejména tehdy, pokud v průběhu řízení dojde k takové změně okolností, že rozhodnutí správního orgánu již nebude mít pro žadatele žádný význam (tj. žádost se stane zjevně bezpředmětnou) nebo žádost vykazuje vady takové intenzity, která brání pokračování v řízení, resp. brání tomu, aby bylo vůbec možné žádost věcně posoudit, anebo je žádost zcela zjevně právně nepřípustná (srov. mutatis mutandis rozsudky Nejvyššího

36/2022

správního soudu ze dne 28.7.2016, č.j. 2 Azs 76/2015-24, či ze dne 26.6.2013, č.j. 7 Afs 79/2012-37).

15. Takové situaci v nyní posuzované věci ani z obsahu napadeného rozhodnutí, ani ze správního spisu nic nenasvědčuje, a z úvah žalovaného nic o tom, z čeho dovozuje splnění podmínek pro zastavení řízení, neplyne; je přitom zjevné, že žalovaný žádost posuzoval věcně. Proč dospěl k tomu, že nepostačí rozhodnutí krajského úřadu zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení, nýbrž je třeba řízení o žádosti žalobce bez dalšího ukončit a nelze o ní věcně rozhodnout (tj. kupř. ji zamítnout), žalovaný neuvedl, což představuje vadu takové intenzity zakládající nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného, k níž je zdejší soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti.
16. Tato vada však zároveň nebrání tomu, aby se zdejší soud vyjádřil k podmínkám povolení provozování Vodovodu Otín IČME 6105-688703-48460915-1/3, jejichž ne/naplnění žalovaný v napadeném rozhodnutí posuzoval, přičemž žalobce tu se závěry žalovaného nesouhlasí.
17. Podle § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 274/2001 Sb. vydá krajský úřad povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace jen osobě, která je vlastníkem vodovodu nebo kanalizace nebo s vlastníkem vodovodu nebo kanalizace uzavřela smlouvu, která ji opravňuje vodovod nebo kanalizaci provozovat; v případě, že vodovod nebo kanalizace provozně souvisí s vodovody nebo kanalizacemi jiných vlastníků, musí být doloženo, že s nimi má vlastník uzavřenou písemnou dohodu podle § 8 odst. 3 tohoto zákona.
18. Podle § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu platí, že jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, již nepřísluší správnímu orgánu rozhodnout a o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto, správní orgán si o ní může učinit úsudek; správní orgán si však nemůže učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt a kdo za něj odpovídá, ani o otázkách osobního stavu.
19. Je třeba zdůraznit, že věc se týká majetku ve smyslu čl. 12.6 Stanov svazku měst a obcí „Svazu vodovodů a kanalizací Jihlavsko“ (dále jen „Stanovy“), podle něhož vystoupí-li obec dle čl. 12.4 písm. a) ze svazku, tak ten je povinen obci vrátit mimo jiné vložený majetek a majetek pořízený pro potřeby obce s jejím finančním přispěním.
20. Není přitom sporu o tom, že městys ukončil své členství ve Svazu ke dni 1.1.2015, a od tohoto okamžiku žalobce, Svaz i městys iniciovali řadu sporů ohledně majetkového vypořádání členství ve Svazu, neboť nebyli schopni se nikterak dohodnout (jak předvídají Stanovy). S těmito spory souvisí i nutnost vyjasnit otázku provozovatele vodohospodářského majetku na území městyse.
21. V řízeních ohledně povolení podle zákona č. 274/2001 Sb. je třeba posoudit (coby předběžnou) právě otázku, zda se (zrušení) povolení k provozování týká vodohospodářského majetku, který je ke dni rozhodování správních orgánů ve vlastnictví městyse (srov. rozsudky zdejšího soudu ve věcech sp. zn. 62 A 53/2021, 62 A 104/2021 a 62 A 108/2021), a poté s tím související otázku, zda, pokud na městys přešla práva z provozní smlouvy, je tato provozní smlouva stále platná a trvá. Tato situace nastala i v nyní posuzované věci.

36/2022

22. Závěry žalovaného o nesplnění podmínek pro povolení provozování Vodovodu Otín IČME 6105-688703-48460915-1/3 žalobcem ve smyslu § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 274/2001 Sb. spočívají na posouzení dvou výše vymezených otázek; otázky vlastníka tohoto vodovodu a otázky, zda žalobce měl v době rozhodování žalovaného uzavřenu smlouvu, která by jej opravňovala tento vodovod provozovat.
23. Přímo ve vztahu k Vodovodu Otín IČME 6105-688703-48460915-1/3 se těmito otázkami již zdejší soud zabýval, a to v rozsudku ze dne 21.9.2013, č.j. 62 A 24/2021-319 (potvrzeném rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28.3.2024, č.j. 10 As 266/2023-76), a na svých již vyslovených závěrech neshledává důvod ani pro účely nyní posuzované věci cokoliv měnit.
24. Podle čl. 8.1 Stanov hospodaří svazek s vodohospodářským majetkem, ke kterému nabyl vlastnické právo do 31.12.2000, a s majetkem, který získal svou vlastní činností po 31.12.2000. Dále hospodaří s majetkem, který ze svého majetku vložily do svazku jeho členské obce podle stanov svazku po 31.12.2000 v souladu s ustanovením § 38 zákona č. 250/2000 Sb. a § 85 zákona č. 128/2000 Sb. v platném znění.
25. Podle čl. 10.9 Stanov v případě, že obec za doby členství ve svazku nabude majetková práva (vlastnická i spoluvlastnická) k dalšímu majetku, jež je dle svého určení vodárenským nebo kanalizačním zařízením, nebo k tomuto účelu slouží, je povinna tento majetek, který bude v odpovídajícím technickém stavu a s příslušnou technickou a dokladovou dokumentací, vložit bez zbytečného odkladu do hospodaření svazku a tento je povinen jej přijmout. O hodnotu vloženého majetku se zvýší majetkový podíl obce ve svazku. Výše podílu upraví vždy k 1.1. následujícího roku.
26. Podle čl. 10.11 Stanov mohou být členským obcím svazkem poskytovány dotace na investiční akce, které svým určením budou sloužit pro vodárenské nebo kanalizační zařízení a které jako majetek bude po dokončení vloženo do svazku. Dotace se poskytují dle plánu investic schváleného valnou hromadou svazku pro daný kalendářní rok. Obci budou tyto finanční prostředky poskytnuty po předložení písemné žádosti. V případě, že obec použije dotaci mimo určený předmět, je povinna takto neoprávněně použité prostředky neprodleně vrátit svazku, včetně úroku za dobu jejich neoprávněného držení. Výši úroku stanoví předsednictvo. Za účelem zjištění oprávněnosti použití těchto prostředků, má svazek právo kontroly všech účetních dokladů vykazujících toto použití a obec je nesmí zdržovat.
27. Podle § 38 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, účinného od 1.1.2001 (dále jen zákon č. 250/2000 Sb.), hospodaří Svazek obcí s majetkem, který ze svého vlastního majetku vložily do svazku obcí jeho členské obce podle stanov svazku obcí, a dále s majetkem, který získal svou vlastní činností (odst. 1). Majetek vložený obcí do hospodaření svazku obcí zůstává ve vlastnictví obce. Orgány svazku obcí s ním mohou nakládat jen v souladu s majetkovými právy, která na ně členská obec přenesla podle stanov svazku obcí. Majetková práva k vlastnímu majetku obcí, která jsou vyhrazena obecnímu zastupitelstvu, nelze převést na orgány svazku obcí (odst. 2).
28. Podle § 85 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen „zákon o obcích“), je zastupitelstvu obce vyhrazeno rozhodování o majetkoprávních úkonech spočívajících v nabytí a převodu nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů, převod bytů a nebytových prostorů z majetku obce.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

36/2022

29. Pokud jde o Vodovod Otín IČME 6105-688703-48460915-1/3, ten byl předmětem dohody o převodu investorství uzavřené mezi městysem a Svazem dne 8.2.2013. V rozsudku ze dne 21.9.2013, č.j. 62 A 24/2021-319, k tomu zdejší soud uvedl, že obsahem smlouvy (podepsané starostou městyse), o němž není sporu ani v nyní posuzované věci (a je součástí správního spisu), bylo vymezení jeho předmětu jako *převod investorství z městyse na Svaz v rámci zajištění realizace a financování konkrétní stavby s tím, že Svaz zajistí kompletní realizaci předmětné stavby a po jejím dokončení ji zařadí do majetku Městyse Luka nad Jihlavou vloženého ve Svaz.*
30. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 17.5.2023, č.j. 10 As 350/2022-56, zdůraznil, že ve vztahu k dané problematice je třeba vzít v potaz „zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který v § 38 odst. 1 ve spojení s odst. 2 s účinností od 1. 1. 2001 vyloučil možnost svazků obcí vlastnit majetek vložený do nich jednotlivými členskými obcemi. Zákon jednoznačně stanovil, že takový majetek zůstává ve vlastnictví obcí (ohledně toho srov. i čl. 8.4 stanov svazku, který v návaznosti na přijetí zákona č. 250/2000 Sb. rozlišuje právě mezi majetkem do 31. 12. 2000 a po tomto datu). Vzhledem k tomu, že zákon od 1. 1. 2001 vyloučil možnost svazku vlastnit majetek nabytý od obcí, nemohl jej svazek po roce 2001 v žádném případě vydržet.“ Pokud tedy § 38 zákona č. 250/2000 Sb. s účinností od 1.1.2001 vyloučil možnost Svazu vlastnit majetek vložený do něj jednotlivými členskými obcemi, tak toto pravidlo se týká i Vodovodu Otín IČME 6105-688703-48460915-1/3, vybudovaného na základě dohody o převodu investorství ze dne 8.2.2013.
31. Zdejší soud v rozsudku ze dne 21.9.2013, č.j. 62 A 24/2021-319, v souvislosti i s touto dohodou uvedl, že z ní nelze dovozovat vůli smluvních stran převést takovou smlouvou vlastnické právo. Předmět této dohody je formulován zcela jednoznačně jako převod investorství, který znamená, že Svaz na základě této dohody pro členskou obec zajistí a realizuje konkrétní stavbu, která pak bude vložena do jejího majetkového podílu ve Svazu a bude zařazena pro účely evidence do majetku vloženého do Svazu (čl. 8.1, čl. 10.4 a čl. 10.9 Stanov). Převedení majetkového práva obce (převod vlastnictví) takovou smlouvou na Svaz by byl nadto v rozporu právě s § 38 zákona č. 250/2000 Sb. Nabývacím titulem Svazu k vlastnictví budovaných nemovitostí tak tyto dohody být nemohou. „Žalobce předmětný majetek označuje za vybudovaný vlastní činností Svazu a z toho dovozuje vlastnictví Svazu. Tento závěr je však v přímém rozporu s obsahem dohod o převodu investorství, jak byl výše shrnut, neboť z dohod jasně plyne jasný projev vůle smluvních stran, že jde o kategorii majetku, který bude vložen do Svazu a zařazen do majetku Městyse Luka nad Jihlavou vloženého do Svazu. Jen z té skutečnosti, že Svaz vystupoval v postavení stavebníka na základě dohod o převodu investorství v žádném případě nelze dovodit originární nabytí vlastnického práva Svazem k realizované stavbě. Stavebníkem se stal Svaz na základě dohod o převodu investorství uzavřených s osobou zúčastněnou na řízení. Na základě takového smluvního ujednání nemohl Svaz ani na základě obsahu dohod o převodu investorství nabýt dobrou víru v přesvědčení, že se vlastníkem stane. Titul k nabytí vlastnického práva k majetku zařazeného do majetku Městyse Luka nad Jihlavou vloženého do Svazu, pak nelze odvozovat ani ze Stanov. Ze samotného pojmu „vložení“ do Svazu nelze ještě žádné závěry ohledně vlastnického práva dovozovat, neboť do Svazu byl ukládán veškerý majetek obcí, s nímž Svaz hospodařil, a tento majetek mj. generoval finanční zdroje hospodaření, viz body 69 až 71 rozsudku zdejšího soudu ze dne 23.3.2023, č.j. 62 A 154/2020-177). Pokud jde o další majetek, Stanovy výslovně hovoří o hospodaření, a to s vodohospodářským majetkem, ke kterému (Svaz) nabyl vlastnické právo do 31.12.2000, a s Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

36/2022

majetkem, který získal svou vlastní činností po 31.12.2000. K tomu zdejší soud poznamenává, že ani ve vztahu k tomuto majetku nelze ještě činit jednoznačné závěry ohledně jeho vlastnictví, a to jen na základě pojmu získal. Argument žalobce, že Svaz snad nabyl vlastnické právo na základě postavení stavebníka ve smyslu stavebně právních předpisů, rovněž není správný. Zdejší soud zdůrazňuje, že status stavebníka ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), není vázán na vlastnické právo ke stavbě; osoba stavebníka se nemusí shodovat (a mnohdy ani neshoduje) s vlastníkem stavby. Definici stavebníka lze ve smyslu § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona rozdělit do čtyř kategorií: 1. osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, 2. její právní nástupce, 3. osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí (pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti), 4. stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby. Pro účely stavebního zákona je podstatné, že k nabytí statusu stavebníka dochází naplněním znaků vyplývajících ze stavebního zákona (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.1.2016, č.j. 6 As 196/2015-33), a to bez ohledu na vlastnické právo ke stavbě. Otázka vlastnictví ke stavbě se projevuje ve vymezení konkrétních účastníků stavebního řízení (podle § 109 odst. 1 stavebního zákona je účastníkem stavebního řízení ve smyslu písm. a/ stavebník a písm. b/ vlastník stavby, na níž má být provedena změna či úpravy). V případech, kdy se osoba stavebníka neshoduje s vlastníkem stavby, je následně povinností stavebníka ve smyslu § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona doložit k žádosti o stavební povolení doklady prokazující jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření anebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. ...Z postavení stavebníka nelze ve světle žádného ustanovení stavebního zákona dovozovat vlastnické právo ke stavbě, proto ani v tomto nelze dát žalobci za pravdu. Zdejší soud zdůrazňuje, že vlastnictví k tomuto vodohospodářskému majetku (resp. otázku titulu, od něhož je vlastnické právo odvozováno) je nutno vykládat jednak v souladu s vůlí smluvních stran, se zohledněním právní úpravy obsažené v § 38 zákona č. 250/2000 Sb., z níž jednoznačně plyne, s jakým majetkem Svaz pouze hospodáří, a se zohledněním textu Stanov. S vložením do Svazu pak mohou být spojeny jen ty důsledky výslovně předvídané Stanovami (zaevidování, započítání na podíl obce a tomu odpovídají úprava jeho výše, hospodaření s tímto majetkem atd.), nejsou-li v rozporu se zákonem. Stejně tak z pojmů „hospodaření“ s majetkem a „získal“ majetek ještě nelze bez dalšího dovozovat vlastnické právo.“

32. Dílčí závěr žalovaného ohledně vlastnictví Vodovodu Otín IČME 6105-688703-48460915-1/3 městysem je tedy věcně správný a souladný s citovanými závěry zdejšího soudu potvrzenými kasačním soudem.
33. Dále se žalovaný sice správně zabýval existencí smluvního vztahu mezi žalobcem a městysem coby další možné podmínky provozování předmětného majetku ve smyslu § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 274/2001 Sb. (viz rovněž bod 25 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7.5.2020, č.j. 7 As 404/2019-66), avšak jeho závěry k této otázce nejsou dostatečné a jsou nepřezkoumatelné.
34. V obdobné věci již Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18.3.2021, č.j. 1 As 330/2020-80, uvedl, že „...si správní orgány nejasnily, zda, v důsledku kterého jednání a kdy mělo dojít k zániku práv a povinností z provozní smlouvy. Trvání provozní smlouvy, resp. důvody jejího zániku a otázka přechodu práv a povinností z této smlouvy ze Svazku na stěžovatelku je přitom

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

36/2022

esenciální předběžnou otázkou ve smyslu § 57 správního řádu, předurčující rozhodnutí žalovaného.... Žalovaný v rozhodnutí uvádí, že stěžovatelka vypověděla smlouvu a odstoupila od ní, přičemž neuvádí, zda se jednalo o platné právní jednání (úkony), a kterým z těchto dvou jednání vlastně smluvní vztah (z provozní smlouvy) zanikl.“

35. Pokud jde o povolení vydané v nyní posuzované věci krajským úřadem, tak ten pouze vyšel z toho, že mezi žalobcem a Svazem je uzavřena provozní smlouva, na jejímž základě žalobce vodohospodářský majetek provozuje. Žalovaný pak svůj závěr o nenaplnění této podmínky odůvodnil tak, že vlastníkem předmětného majetku je městys, který ke dni 9.5.2017 platně odstoupil od provozní smlouvy, platná provozní smlouva o provozování předmětného majetku uzavřena nebyla a městys neprojevil vůli takovou smlouvu se žalobcem uzavřít. Podle žalovaného je městys jako vlastník oprávněn zvolit si provozovatele vodohospodářského majetku dle vlastního uvážení. Žalovaný dále uvedl, že je mu z úřední činnosti známo, že městys uzavírá provozní smlouvy se společností VODOVODY A KANALIZACE Loucko s.r.o. a lze očekávat, že k tomu dojde i v případě Vodovodu Otín IČME 6105-688703-48460915-1/3.
36. Rovněž otázkou odstoupení od provozní smlouvy městysem se již zdejší soud zabýval a v rozsudku ze dne 21.9.2013, č.j. 62 A 24/2021-319, dospěl k následujícím závěrům: „*Správní orgány vyšly z toho, že osoba zúčastněná na řízení po vystoupení ze Svazu platně odstoupila od provozní smlouvy (v níž byl pronajímatelem Svaz deklarovaný jako vlastník vodohospodářského majetku) z důvodu neplacení nájemného žalobcem (žalobce nespochybňuje, že nadále platil nájemné Svazu a nikoli osobě zúčastněné na řízení). Tento závěr opřely o následující skutkové důvody: osoba zúčastněná na řízení od provozní smlouvy odstoupila z důvodu neplacení nájemného žalobcem, což plyne z dopisu ze dne 13.3.2017, kterým osoba zúčastněná na řízení vyzvala žalobce k zaplacení dlužného nájemného dle provozní smlouvy. Vzhledem k tomu, že žalobce na dopis nijak nereagoval a dluh nezaplatil, vypověděla osoba zúčastněná na řízení provozní smlouvu dopisem ze dne 9.5.2017 a z právní opatrnosti také odstoupila od provozní smlouvy z důvodu uvedeného v čl. 20 bodu 20.3 provozní smlouvy, tj. z důvodu neplacení nájemného. Žalovaný rovněž odkázal na judikaturu civilních soudů, která se týká toho, komu byl žalobce po změně pronajímatele povinen platit dohodnuté nájemné s tím, že platby nájemného měl směřovat na účet nového pronajímatele, nikoli na účet jeho právního předchůdce (viz rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 19.6. 2006, sp. zn. 25 Cdo 1526/2001, a dne 25.9.2018, sp. zn. 26 Cdo 4497/2017) (srov. též bod 30 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.5.2021, č.j. 5 as 23/2020).*

V provozní smlouvě je v čl. 20.3 upraveno, že každá ze smluvních stran může od smlouvy odstoupit, pokud by druhá strana zvlášť hrubým způsobem porušovala ustanovení této smlouvy (nájemné je upraveno v části 3 smlouvy) a své jednání by přes písemné vyzvání nezměnila. Za závažné porušení povinnosti, vyplývající z této smlouvy se považuje vždy zejména...prodlení s úhradou nájemného podle čl. 3 smlouvy o více jak tři měsíce.

Podle § 2232 občanského zákoníku porušuje-li strana zvlášť závažným způsobem své povinnosti, a tím působí značnou újmu druhé straně, má dotčená strana právo vypovědět nájem bez výpovědní doby.

Podle § 679 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, může pronajímatel kdykoli odstoupit od smlouvy, užívá-li nájemce přes písemnou výstrahu pronajatou věc nebo trpí-li užívání věci takovým způsobem, že pronajímатели vzniká škoda, nebo že mu brozí značná škoda. Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

36/2022

Nejde-li o byt nebo nebytový prostor, může pronajímatel také odstoupit od smlouvy, jestliže nájemce, ač upomenut, nezaplatil splatné nájemné ani do splatnosti dalšího nájemného, a je-li tato doba kratší než tři měsíce, do tří měsíců, nebo jestliže s ohledem na pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu je třeba pronajatou věc vyklidit.

Podle § 3074 odst. 1 občanského zákoníku se nájem řídí tímto zákonem ode dne nabytí jeho účinnosti, i když ke vzniku nájmu došlo před tímto dnem; vznik nájmu, jakož i práva a povinnosti vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních právních předpisů. To neplatí pro nájem movité věci ani pro pacht.

Zdejší soud poznamenává, že občanský zákoník účinný od 1.1.2014 již v oblasti nájmu neupravuje jednání označené jako „odstoupení“, nýbrž „výpověď“; z opatrnosti osoba zúčastněná na řízení zjevně využila oba instrumenty. Posouzením relevantní právní úpravy dopadající na předmětný úkon ani jeho platností a účinky se však správní orgány nezabývaly (ač žalobce v tomto směru určité argumenty v doplnění odvolání vznesl).

*V odvolání žalobce k této otázce kromě dalšího namítal, že **odstoupení od smlouvy nebylo učiněno platně** ve smyslu zákona o obcích (neplatnost tohoto úkonu způsobila skutečnost, že byl učiněn pouze starostou a nebyl schválen radou městyse). Osoba zúčastněná na řízení toto tvrzení označuje za nepravdivé a odkazuje na příslušná usnesení zastupitelstva a rady městyse.*

*Žalovaný se ve světle odvolací námitky úkony osoby zúčastněné na řízení z hlediska jejich platnosti nezabýval, nýbrž uvedl, že bez ohledu na nesouhlas žalobce s odstoupením od smlouvy (str. 9 napadeného rozhodnutí) **provozní smlouva byla uzavřena mezi Svazem a žalobcem a její platnost byla dle článku 20.1 stanovena do 31.12.2020. Žalobce tento závěr vyvrací tím, že dodatkem k provozní smlouvě č. 9 ze dne 25.9.2019 (uzavřeným se Svazem) byla provozní smlouva prodloužena „o dalších minimálně 5 let“.***

Pokud správní orgány vyšly z toho, že osoba zúčastněná na řízení jako vlastník předmětné infrastruktury nemá se žalobcem uzavřenou platnou smlouvu o provozování předmětného majetku ve smyslu § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 274/2001 Sb., i tu se jedná o závěr nedostatečně zdůvodněný. Žalovaný se otázkou platnosti ukončení provozní smlouvy nezabýval...Zdejšímu soudu nepřísluší v takovém rozsahu nabrázovat postup žalovaného, provádět dokazování a doplňovat úvahy žalovaného, pokud jde o posouzení, jakým úkonem došlo k ukončení smluvního vztahu z provozní smlouvy, otázky jeho platnosti, a případně otázky, zda došlo k platnému prodloužení provozní smlouvy či nikoli. Nahradil by i v této části v podstatném rozsahu rozhodovací činnost správních orgánů.“

37. V nyní napadeném rozhodnutí uvedené úvahy žalovaného o tom, že městys platně odstoupil od provozní smlouvy, jednak ve světle výše citovaných závěrů zdejšího soudu neobstojí a nadto se neopírají ani o dostatek právních i skutkových důvodů (posouzení existence dodatku k provozní smlouvě a platnosti úkonu městyse směřujícímu k odstoupení či vypovězení smlouvy); nadto žádná z tomu odpovídajících listin ani není součástí správního spisu, z něhož žalovaný vycházel. Závěr ohledně nového provozovatele (VODOVODY A KANALIZACE Loucko s.r.o.) je pak pouhou spekulací. I v této části je tedy rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné.
38. Zároveň si je však zdejší soud vědom mezi svého soudního přezkumu daných skutkovým a právním stavem ke dni rozhodování žalovaného, a proto žalovaný v dalším řízení bude moci zohlednit i změnu právních či skutkových poměrů, k nimž eventuálně v mezidobí od podání Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

36/2022

žádosti až do současnosti, pokud jde o provozní smlouvu, došlo. Zdejší soud ovšem nesouhlasí se žalobcem v tom, že by kupř. dodatek (či dodatky) k provozní smlouvě měly být skutečností známou žalovanému z jeho úřední činnosti; proto bude na žalobci, aby v dalším řízení svá tvrzení ohledně platného a trvajícího právního vztahu s městysem, jenž jej opravňuje Vodovod Otín IČME 6105-688703-48460915-1/3 provozovat, doložil potřebnými důkazy, a stejně tak bude na žalovaném, aby doplnil spisový materiál o listiny, které bude ve vztahu k této otázce hodnotit.

39. Pokud žalobci vadí, že žalovaný mimo jiné odkázal na závěry usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13.12.2017, č.j. 72 Co 153/2017-650, tak to samo o sobě žádnou chybu nepředstavuje; žalovaný se zjevně s některými závěry tohoto rozhodnutí ztotožnil, vzal je za své a doplnil svými argumenty.
40. Ani zdejší soud nepotřebuje reagovat na výtky žalobce vůči obsahu usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13.12.2017, č.j. 72 Co 153/2017-650, neboť si o věci (pro účely posouzení splnění podmínek ve smyslu § 6 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb.), nadto nikoliv poprvé, učinil vlastní úsudek, a ani se tímto usnesením nepotřebuje blíže zabývat. Vypořádání majetkového podílu městyse ve Svazu představuje jeho nárok vycházející z právních vztahů založených na základě veřejného práva a vyplývající z veřejnoprávní smlouvy; o takovém nároku je příslušný rozhodnout správní orgán, nikoli soud v civilním řízení (§ 169 správního řádu, § 4 odst. 1 s.ř.s., srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19.4.2018, č.j. 10 As 213/2014-187, a ze dne 14.2.2018, č.j. 10 As 258/2017-176, č. 3725/2018 Sb. NSS, či usnesení zvláštního senátu ze dne 25.2.2016, č.j. Konf 10/2015-11, a ze dne 19.6.2018, č.j. Konf 9/2018-8).
41. Zdejší soud tedy nemohl přezkoumat ve výše uvedeném rozsahu napadené rozhodnutí, ani snad sám úvahy žalovaného v tak významném rozsahu nahrazovat a doplňovat (včetně dokazování týkajícího se provozní smlouvy). Za tohoto stavu tak nezbylo, než napadené rozhodnutí bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušit pro nepřezkoumatelnost a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 4 s.ř.s. V něm je žalovaný dle § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán shora uvedeným názorem zdejšího soudu. Osud prvostupňového rozhodnutí závisí na úvaze žalovaného v dalším řízení.

III. Náklady řízení

42. O nákladech účastníků řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalovaný ve věci nebyl úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu náleží právo na náhradu nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a dále náklady právního zastoupení za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí věci a příprava zastoupení a žaloba), společně se dvěma režijními paušály po 300 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb /advokátní tarif/). Celkem tedy náklady činí 11 228 Kč, včetně DPH, kterou je zástupce povinen odvést podle zákona č. 235/2004 Sb. K zaplacení byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

36/2022

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 24. května 2024

David Raus v.r.
předseda senátu